

Vraag van de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "de vrijlating van op heterdaad betrapte dieven" (nr. 8592)

07.01 **Bart Laeremans** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de feiten zijn alweer enkele weken oud. Vorige maand hebben zich een aantal merkwaardige zaken voorgedaan in Halle. Zeven dieven, waarvan 6 Oekraïners en 1 Rus, werden daar op heterdaad betrap en opgepakt. Nadat ze voordien al herhaaldelijk een koperfabriek hadden leeggeplunderd, werden ze in het oog gehouden door een aantal politiediensten van Halle, Sint-Pieters- Leeuw en Beersel, in een gezamenlijk initiatief. Deze politiediensten lagen in een hinderlaag en hebben die dieven op heterdaad kunnen betrappen. Er was ondertussen al voor een heel hoog bedrag aan koper gestolen, en uiteraard waren dat dezelfde personen die al herhaaldelijk waren teruggekomen.

Tot grote consternatie van de politiediensten, en ook van de pers in onze regio – de regionale televisie en de regionale kranten – werden die mensen, ondanks het feit dat zij op heterdaad betrap waren, onmiddellijk vrijgelaten door het parket van Brussel of door de Brusselse onderzoeksrechter, dat is niet helemaal duidelijk. Wel werd eraan toegevoegd dat er op termijn hoe dan ook tot vervolging zou worden overgegaan. Het zou er nogal aan mankeren. Dit soort vrijlatingen leidt natuurlijk tot een enorme demotivatie bij de politiediensten. Dit is nu een toevallig geval in de regio van Halle, maar wij stellen vast dat het binnen het Brussels gerechtelijk arrondissement heel vaak gebeurt. Dieven mogen – tot hun eigen verbazing trouwens – onmiddellijk beschikken, vrij gaan waar zij willen, onmiddellijk nadat ze zijn aangehouden of na een kort verhoor. Ik had daarover graag de volgende vragen willen stellen.

Ten eerste, wie ligt er aan de basis van die vrijlating? Is dat het Brussels parket of de onderzoeksrechter?

Ten tweede, klopt het dat de betrokkenen allemaal buitenlanders zijn, met name zes Oekraïners en een Rus? Klopt het ook dat zij illegaal in het land verbleven?

Ten derde, is het zo dat een van de vrijlatingsmotieven het feit is dat de recidive niet vaststond? Waren niet alle voorwaarden voor een voorlopige hechtenis vervuld, te meer daar het risico zeer groot is dat de betrapte dieven met de noorderzon zouden verdwijnen? Zeker wanneer het om illegalen gaat, is het risico natuurlijk zeer groot dat zij onmiddellijk na hun vrijlating voor altijd hier hun schup afkuisen.

Ten vierde, heeft de snelle vrijlating ook niet te maken met het gebrek aan opvangcapaciteiten in de gevangenissen? Bestaan er soms instructies, mijnheer de minister, om zoveel mogelijk aangehouden misdadigers meteen weer op straat te sturen wegens het capaciteitsgebrek?

Ten vijfde, hoe komt het dat er in casu geen gebruik werd gemaakt van het snelrecht, aangezien de dieven toch op heterdaad werden betrap, zodat de wetgeving van het snelrecht hier volledig van toepassing op is?

Ten zesde, werd inmiddels vervolging ingesteld? Beschikt het gerecht nog over de adressen van de betrokkenen, of zijn ze inderdaad al vertrokken naar elders? En ten laatste, is de minister er zich van bewust dat dit soort vrijlatingen zorgt voor een geweldige demotivatie bij de politiediensten? Wat heeft de minister reeds ondernomen om dit soort snelle vrijlatingen te voorkomen?

07.02 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, collega's, het gaat hier om een individueel strafdossier en ik kan dat bijzonder moeilijk becommentariëren. Ik heb wel inlichtingen gevraagd aan de procureur des Konings te Brussel. Daaruit blijkt dat de dienstdoende parketmagistraat in de nacht van 14 op 15 september 2002 zeven weerhouden verdachten heeft laten beschikken, omdat het niet ging om feiten van diefstal waarvoor de vraag tot aflevering van een aanhoudingsmandaat kan worden ingewilligd. Er was geen geweld gebruikt en het nadeel was een te relativeren nadeel. In elk geval was het zo dat men geen toepassing kon maken van de wet op de voorlopige hechtenis, die een uitzonderingswet is. Er moet aan een aantal voorwaarden voldaan worden vooraleer men er toepassing kan van maken. Die voorwaarden waren dus niet allemaal voorhanden. Het klopt dat het ging om zes Oekraïners en een Rus. De genomen beslissing heeft niets te maken met het gebrek aan opvangcapaciteit, laat staan dat het te maken zou hebben met instructies die daaromtrent zouden bestaan, zoals in de vraag eigenlijk wordt gesuggereerd. Op de vraag waarom er geen toepassing van

het snelrecht werd gemaakt, kan ik het volgende zeggen. U weet dat sedert het arrest van 28 maart van dit jaar van het Arbitragehof momenteel geen toepassing wordt gemaakt van het snelrecht en artikel 216 quater van het Wetboek van strafvordering kon evenmin soelaas bieden wat betreft de eventuele vrijheidsberoving. Immers, tot de verschijning voor de bodemrechter moeten deze personen onmiddellijk worden vrijgelaten. Er zijn geen andere mogelijkheden. Het opsporingsonderzoek van de procureur des Konings is nog niet afgesloten en de wending die aan het dossier moet worden voorbehouden evenmin. De procureur des Konings meldde mij dat de politiediensten door de dienstdoende parketmagistraat uitdrukkelijk van een en ander op de hoogte werden gebracht. Zij wisten dus pertinent goed waarom men niet overging tot de aanhouding. Zij brachten begrip op voor het standpunt van het parket en ik meen dat in die omstandigheden – in tegenstelling tot wat in andere dossier gebeurde – er geen sprake kan zijn van demotivatie. Voor het overige herinner ik eraan dat de wet op de voorlopige hechtenis een aantal voorwaarden inhoudt. Zelfs mocht men wensen dat in bepaalde omstandigheden zou worden overgegaan tot een voorlopige hechtenis, dan nog moet in eerste instantie aan de basisvoorwaarden worden voldaan. Is dat niet het geval, dan moet het parket navenant handelen.

07.03 **Bart Laeremans** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord, al bewijst het andermaal dat de wet op de voorlopige hechtenis veel te stringent is. In het geval dat ons thans bezighoudt werden personen op heterdaad betrapt, na het leggen van een hinderlaag en nadat herhaaldelijk werd vastgesteld dat voor zeer grote bedragen koper werd gestolen. Het feit dat dieven die worden aangehouden, onmiddellijk weer worden vrijgelaten, toont aan dat de wet op de voorlopige hechtenis in elk geval niet voldoet. Dit is toch een geval waarbij personen op heterdaad werden betrapt, met koper bij zich. Zij hadden het voorwerp in handen en het ging niet om een paar kilo's. Het gestolen goed – de diefstallen uit het verleden meegeteld – had een waarde van ettelijke miljoenen; dat is niet te verwaarlozen. Vervolgens ging het om vreemdelingen, namelijk zes Oekraïners en een Rus die naar verluidt hier bovendien illegaal waren. In dit dossier zijn alle elementen aanwezig om te kunnen vermoeden dat betrokkenen zich aan de rechtsgang zullen onttrekken, dat zij zullen ontsnappen en het land zullen verlaten.

07.04 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer Laeremans, u bent zelf advocaat en bijgevolg kent u de voorwaarden om toepassing te kunnen maken van de wet op de voorlopige hechtenis. Hoe zou u reageren als procureur des Konings indien u wordt geconfronteerd met feiten waarop die wet niet kan worden toegepast? Zult u dan de aanhouding vragen, wetende dat de onderzoeksrechter u niet volgt en dat u geen beslissing zult kunnen uitlokken voor de raadkamer? Dan zult u dat toch niet doen, vermoed ik? Of toch wel?

07.05 **Bart Laeremans** (VLAAMS BLOK): Zeker als het gaat om illegalen zou men betrokkenen onmiddellijk moeten repatriëren of ervoor zorgen dat zij om die reden worden aangehouden.

07.06 Minister **Marc Verwilghen**: Maar mijnheer Laeremans, u weet toch dat de repatriëring van een vreemdeling die zich illegaal op het grondgebied bevindt, niet behoort tot het bevoegdhedenpakket van de parketten en van de minister van Justitie?

07.07 **Bart Laeremans** (VLAAMS BLOK): Waarom worden betrokkenen dan niet aangehouden tot wanneer de Dienst Vreemdelingenzaken een beslissing neemt? Personen worden op heterdaad betrapt en onmiddellijk weer vrijgelaten en inmiddels gaat men ervan uit dat de Dienst Vreemdelingenzaken zich ooit wel eens zal bezighouden met die zaak. Dat is toch geen manier van doen? Op die manier stimuleert men de daders om voort te doen waarmee zij bezig zijn.

07.08 Minister **Marc Verwilghen**: U vraagt hoe men hieraan eventueel kan verhelpen. U pleit ervoor om over te gaan tot voorlopig hechtenis, mijnheer Laeremans. Welnu, het spijt mij, maar indien aan de voorwaarden niet is voldaan dan kan dat niet.

07.09 **Bart Laeremans** (VLAAMS BLOK): Zijn wij het er dan toch over eens, mijnheer de minister, dat de wet op de voorlopige hechtenis veel te stringent is? Immers, indien personen die op heterdaad worden betrapt met het voorwerp van hun misdrijven in hun voertuig en die bovendien illegaal aanwezig zijn op het grondgebied, niet eens in voorhechtenis kunnen worden genomen dan is het erg gesteld met ons systeem en zijn wij op de verkeerde weg.

De **voorzitter**: leder zijn mening